

ΛΑΪΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΜΑΓΕΥΜΕΝΟ ΤΑΣΙ

(Παραμύθι 'Ελληνικὸ τοῦ Ἰκονίου)

Μία φορά κ' ἦναν καινὸν ήσαν τρεῖς ἀδερφές φτωχές καὶ σὲ ὥστα γάμουν.

Κάθε βράδυ καθόντουσαν καὶ νυχτερεύαντες καὶ φτιάναν τὰ προϊκά τους. Ἐκεῖ ποὺ νυχτερεύαντες μιλούσαντες καὶ λέγαν.

— "Ἄχ ἂς ἐπιστρέψα τὸ γινό τοῦ βασιλῆα καὶ θάκανα ἔνα πιλάφι. τόσο καλὸν καὶ τόσο πολὺ ποὺ θάτιγος καὶ θὰ χρωτεῖς δῆλη ἡ χώρα.

— "Άμ' ἔγω, ἔλεγε ἡ δεύτερη, ἐπιστρέψα τὸ γινό τοῦ βασιλῆα, θὰ ἐφτιάνα ἔνα χαλὶ τόσο πολὺ μεγάλο, ποὺ θὰ καθότανε δῆλο τὸ χωρίον καὶ θὰ περιόσεις ἄκομα.

"Ἡ τολή δὲν ἔμιλας :

— "Ἐῖναι τὸ δᾶλον τῆς εἰπεις ἡ μεγάλη.

— "Ἐγὼ ἀνὴν εἰπαίρα τὸ γινό τοῦ βασιλῆα, θὰ τοῦ ἔκανα παιδί, ποὺ θὰ ἔλαμψε ὁ ἥλιος στὸ μέτωπό του, κι' ἔρα κορίτι, ποὺ θὰ ἔλαμψε στὸ πρόσωπό του τὸ φεγγάρι.

Μία νύχτα πέρασε τὸ βασιλόποντο, ἀκούσας τὰ λόγια τους καὶ ἀποφάσισε νὰ πατρούντη.

— Θὰ πάρω, ασφέτηκε, τὴν πειρί μεγάλην νὰ χρωταίνουν δῆλοι οἱ κάτοικοι καὶ δῆλος ὁ στρατός μου πιλάρι.

Τὸ εἶπε καὶ τὸ ἔκαμε. Σὲ λίγη ἔγειναν οἱ γάμοι. Τὸ πιλάφι ἔγεινε ἀλλὰ δὲν ἔφιδας οὔτε γιὰ τὴν μοσχή τη χώρα.

Θύμωσας τότε τὸ βασιλόποντο τὴν ἄφος αὐτὴν καὶ στεφανώθηκε τὴ δεύτερη μὲ τὸ χαλί.

Με οὔτε καὶ κείνη ἐπέτυχε, τόσο μεγάλο τὸ χαλί, δυστὸ τὸ ἔλεγο, γιατὶ δὲν θράβας γὰρ καθήσῃ ὅλο τὸ χωρίον καὶ τὸ βασιλόποντο τὴν ἔδιοιξε κι αὐτὴν καὶ πῆρε γὰρ γυναῖκα του τὴν τρίτη.

— "Ἐζησαν καλὰ μ' αὐτήν, περάσαν καμπύσου μῆνες διταν ἥρθαντε ζαφυρὰ μαντάτα, να πάρῃ τὸ βασιλόποντο στὸν πόλεμο.

Τὸ μαντάτο αὐτὸν δυναστέστες πολὺ τὸ βασιλόποντο. Πῶς νὰ φευγει μακούνα ἀπ' τὴν γυναῖκα του τύρα ποὺ αὐτὴν θὰ γενούνες; Περίμενε μὲ τούσον λαζαρά τὴ γέννηση αὐτήν.. Ως τόσο πῆρε τὴν ἀπόφασι του.

— "Ἀκούσας τὸ δῶλο, εἶπε στὸν ἀνθρώπον του, ποὺ θάμεναν στὸ παλάτι. Ἀν γεννήσῃ ἡ γυναῖκα μου καλά, νὰ βάλετε ἀσπρό πανί στὸ παλάτι καὶ θὰ καταλάβω τὶ συμβαίνει. Ἀν δὲν γεννήσῃ, καθὼς εἶπε, τότε νὰ σηκώσετε ἑταν μαδρο-κατάμαυρο πανί.. Αὐτὰ εἶπε κ' ἔφυγε γιὰ τὸ πόλεμο.

Σάν ηρθε ἡ ὥρα νὰ γεννήσῃ ἡ γυναῖκα του, πάσαν ἡ δυό ἀδελφές της, ποὺ τὴν ζήλεναν, τὴν μαμμή, καὶ τὴν καταφέρουν μὲ χρήματα πολλὰ, ν' ἀλλάξῃ τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι, ποὺ θὰ γενούνες ἡ βασιλίσσα βάζουσα στὸν τόπο τους, ἔνα σκηλάκι καὶ μά γάτα.

Σάν ηρθε ἡ ὥρα νὰ γεννήσῃ, νὰ καὶ ἡ μαμμή, μ' ἔνα χρυσό λουτί, ποὺ εἶχε μέσα το σκηλάκι.

— Γέγρις ἔκει μέσα; τὴν ωταίσις ἡ βασιλίσσα.

— "Ἐγω τὰ ἐργαλεῖα μου καὶ δὲν κάνει νὰ τὰ θῇ κανένας.

Σάν ἐλευθερώθηκε δυνας ἡ γυναῖκα καὶ ἔμενε ἑνα παιδί, ποὺ ἦταν μορφο σαν ἥλιος, ἡ μαμμή γεγήγενε

— γρήγορα, τὸ βάζει μέσα στὸ χρυσό κοντί καὶ ἀφίνει στὴ θέσι του τὸ σκηλάκι.

Μία μανόη ομαδαί ὑψώθηκε τότε ἀμέσως στὸ παλάτι.

— "Ολοι κατεβάσαντες τὰ μοντία τους, καὶ σῶν ηρθε καὶ τὸ βασιλόποντο ἀπὸ τὸν πόλεμο, καὶ τοὺς εἰδός δῆλους λυπημένους, τοὺς ωτάρητος τὸ τρέχει:

— "Γιατὶ νὰ μήν είμεθα λυπημένοι, τοῦ εἴπαν αὐτοί, ἀφοῦ ἡ γυναῖκα σου σῶν μόνου δὲν γέννησε τὸν ἥλιο, ἀλλὰ οὔτε ἀνθρώπῳ δὲν ἔκαμε!

— "Καὶ τὶ ἔκαμε;

— "Ἐνα σκηλάκι.

Πληράθηκε τὸ βασιλόποντο, μὰ εἶπε νὰ δώῃ τὸ ποτήρι ωργή, καὶ νὰ δῆλη μήπως τὸ δεύτερο παιδί! θὰ ἴσταν τὸ φεγγάρι.

* * * Ας ἀφίσουμε τὸ βασιλόποντο, καὶ ἀς ἔρθονται στὴ μαμμή, ποὺ εἶχε βάλει τὸ παιδί μέσα στὸ χρυσό κοντάκι. "Ἐγρεξε αὐτήν, ἔφρασε στὴ θάλασσα καὶ ἔκει πέταξε τὸ χρυσό κοντί στὰ κύνατα. Τα κύματα τὸ πῆραν, τὸ πράσσονταν καὶ ἔπειτα τὸ φέραν σὲ ἕνα ἔγκυο τησι, ποὺ ἔμενε κάποιος καλογήρος, ἀσκητής μεγάλος, γιὰ νὰ ἀγάπησε. Μία μέσα ποὺ εἶχε στηρίξει στὴν ἀκροθαλασσα, γιὰ νὰ μαζεύσῃ καθούντος καὶ χολίδια, γιὰ τὴ φτωχή του πρόσωπου είδε κάπι νὰ λάμψῃ στὴ θάλασσα. Πλησίασε, ἀντικρύσιος τὸ χρυσό κοντί, τὸ ἄνοιξε, καὶ εἶδε ἑνα παιδάκι μέσα ωμοφόρο καὶ σῶν τὸν ἥλιο λαμπτερό.

— Βοή τὸ καῦμένον | εἶπε, μὲ τὶ νὰ τὸ φέρψω τὸ παιδάκι αὐτὸν ἔδω στὴν ἐρημά, ποὺ δὲν ἔχω παρὰ φίλες καὶ χολίδια!

Ἐκεῖ ποὺ ἔλεγε αὐτά τὰ λόγια, νὰ καὶ τοῦ φίληνι δὲ Θεός, ἔνα τοαμπί σταφύλι. Μ' αὐτὰ ἔρθονται τὸ μωρό καὶ τακτικά πισιά, κάθες ἡμέρα τοῖχοις ὁ Θεός ἀπό ἔνα τοαμπί καὶ πῆρε τὸ κοντί τοῦ σταφύλης, ποὺ πάτερε μὲ τὰ σταφύλια, καταφέρεις τὸ φεγγάρι τὸ μωρό.

* * * Ας ἔρθονται τώρα πάλι στὴ μητέρα τοῦ παιδιοῦ. Πάλι, ἔπειτα ἀπὸ καρπού μήνης αὐτήν ἔγινες, πάλι δῆλης ἡ ὥρα νὰ γεννήσῃ καὶ πάλι ἔφρασε στὸ παλάτι ἡ μαμμή κοντάκι.

— "Ἐχω τὰ σύνεργα μου μέσα. Λένε ἐπιτρέπεται κανένας νὰ τὰ δῆ! εἶπε σ' οἵλασσα.

— Οταν γέννησες ἡ βασιλίσσα ἔκαμε ἑνα κορίτσι μέσα ωμοφόρο σῶν τὸ φεγγάρι! Πάλι τὸ πῆραν ἡ μαμμή κοντάκι, τὸ ἔβαλλε στὸ δάσημένο τὸ κοντί της, ἔβαλλε στὸν πόλεμο ἔκει μέσα, τὸ ἄφρος στὸν πόλεμο τὸ κοντί μὲ τὸ κορίτσι καὶ τὸ πέταξε στὴ θάλασσα.

Οἱ αὐλικοί τρέξαν τὰ ποὺ στὸ βασιλόποντο, τὸ νο, σῶν ωτάρητος τὴ γέννησης ἡ γυναῖκα τον. Μόλις ἔμεινε τὸ βασιλόποντο πώς τὸ δεύτερο παιδί του είνε ἑνα γατί, ἔφυγε!

— Τι εἶνε αὐτὸν παιδί μου; τοῦ εἶπε τότε ἡ μαμμή. Ἐγένει μὰ γυναῖκα ποὺ κάνει όλο γάτες καὶ σκυλιά!

Θύμωσα πειά τότε τὸ βασιλόποντο καὶ διάταξε νὰ

